

Udfasning af medicinsk zink - slutspurten skal sættes ind

Zink: Mange smågriseproducenter skal i gang med at få erfaringer med at fravænne grise uden medicinsk zink, inden forbuddet træder i kraft i juni 2022.

Konklusion

- Om et halvt år er det slut med medicinsk zink. Alle smågriseproducenter bør komme i gang nu med at gøre egne erfaringer med zinkfri fravæning.

Af Nicolai Weber, Afdelingsleder, nirw@seges.dk

I juni 2017 besluttede EU-Kommissionen, at brugen af medicinsk zink til kontrol af fravænningsdiarré hos smågrise skal udfases i hele EU. Begrundelsen er miljøhensyn, da langt størstedelen af zinken udskilles af grisene

og ender på marken via gyllen. Da beslutningen om udfasning blev taget, fik dansk griseproduktion fem år til at finde brugbare alternativer til medicinsk zink.

Så om ca. seks måneder - 26. juni 2022 - er det endegyldigt slut med medicinsk zink. Det betyder, at det ikke læn-

gere vil være lovligt for dyrlæger at ordinere medicinsk zink, og det vil ikke være lovligt for griseproducenter at besidde og anvende medicinsk zink. Der er ingen forventning om, at der vil være mulighed for at søge dispensation og derved forlænge brugen af højt niveau af zink i fravænningsfoderet. Derfor er det nu, at slutspurten skal sættes ind på de enkelte bedrifter for at finde brugbare løsninger til at fravænne grise uden medicinsk zink, uden at det giver store udfordringer med diarré og derved et øget antibiotikaforbrug.

Hvad er status på forbruget?

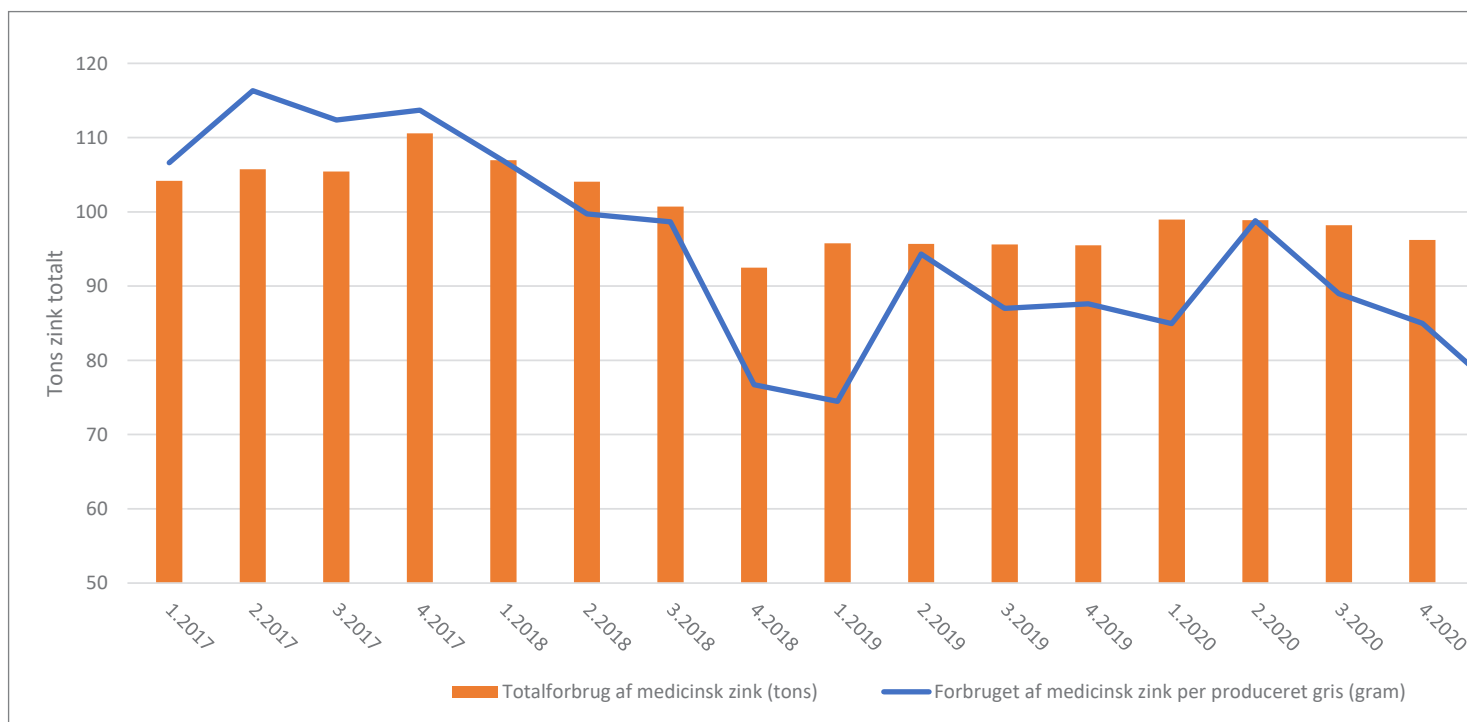
Siden beslutningen om udfasning af medicinsk zink blev taget, har forbruget været let

Fakta

- Ordination samt anvendelse af høje niveauer af zink i fravænningsfoderet bliver ulovligt 26. juni 2022. Erfaringer viser, at det kræver tid at finde brugbare alternativer i den enkelte besætning.
- Få mere viden her: <https://svineproduktion.dk/aktuelt/temaer/zinkberedskab>

faldende, dog med en moderat stigning i 2020. I de tre første kvartaler af 2021 ses igen et moderat fald. Det er positivt, at forbruget er faldende. Det tyder på, at der arbejdes på at finde alternativer til zinken på de enkelte bedrifter, men tallene viser også, at bru-

gen af medicinsk zink fortsat er vidt udbredt, og stadig er den foretrukne løsning til håndtering af fravænningsdiarré hos danske grise. Det betyder, at når vi når frem til sommeren 2022, vil mange griseproducenter stå over for en stor opgave med at finde brugbare og kosteffektive løsninger på deres bedrifter, som sikrer høj sundhed og god produktivitet, uden at forbruget af antibiotika til behandling af diarré stiger.

Hvordan håndteres fravæning uden medicinsk zink?

Seges, forskningsinstitutioner og virksomheder har som nævnt fået fem år til at forske i og udvikle nye alternativer til medicinsk zink. Overordnet har forskningen kredset om følgende tre hovedemner:

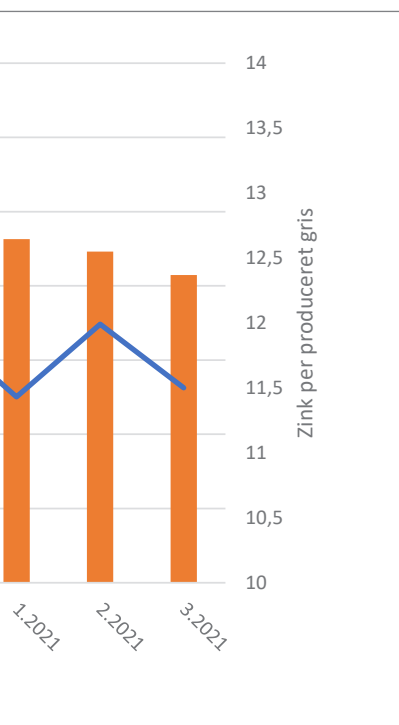
- Fravæning af en robust og sund gris med fokus på ædetræning samt forstærket immunforsvar
- Reducering af stress om-

kring fravæning med fokus på optimering af foder, foderoptagelse samt optimalt nærmiljø

- Forbedring af diagnostik og mere præcis antibiotikabehandling.

I Seges Gris er der opstartet en lang række af forskningsprojekter med sigte på løsninger, der vil kunne virke på staldgangen. Da foderoptimering er et kernelement til en god og sund fravæning, har der været fuldt tryk på afprøvninger af nye foderblandinger med reduceret protein samt fintuning af aminosyresammensætning.

I det næste halve år vil der her i Magasinet Svin komme en række af temaartikler med resultater af Seges Gris' arbejde med udfasning af medicinsk zink. Resultaterne vil være brugbare for alle smågriseproducenter, som skal i gang med at finde løsninger, der virker i deres produktion. For en ting er helt sikkert: På nuværende tidspunkt findes der ikke ét produkt på markedet, som har lige så god effekt som zink, og som virker i alle besætninger. Erfaringer viser, at det tager tid for den enkelte smågriseproducent at finde netop den opskrift, der virker i deres besætning. Derfor er det en klar anbefaling, at alle kommer i gang nu, så løsningerne er klar, når vi når frem til 26. juni 2022.

Figur: Forbrug af medicinsk zink i dansk griseproduktion. Kilde: Vetstat.